

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Εισαγωγή στη Γενική Γλωσσολογία

Ενότητα 8: Σύνταξη

Γιώργος Κοτζόγλου

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εισαγωγή στη γενική γλωσσολογία

Ενότητα 8η

Σύνταξη

Η σύνταξη μελετά τον τρόπο με τον οποίο οι συνδυάζουμε τις λέξεις μεταξύ τους και κατασκευάζουμε μεγαλύτερες γλωσσικές δομές, τις φράσεις και τις προτάσεις.

Κεντρικό ρόλο στη μελέτη της σύνταξης της γλώσσας παίζει η **πρόταση**.

Ως φυσικοί ομιλητές της γλώσσας έχουμε γλωσσική διαίσθηση, γνωρίζουμε δηλαδή ποιες προτάσεις της μητρικής γλώσσας είναι καλοσχηματισμένες (**γραμματικές**) και ποιες όχι (**αντιγραμματικές**)

Σύνταξη

Κατηγορίες

Λεξικές

Ρ(ήμα), Ο(υσιαστικό), Ε(πίθετο), Επιρ(ρημα)

Λειτουργικές

Κλ(ίση), ΣΔ (Συμπληρωματικός Δείκτης/Σύνδεσμος), Α(ρθρο)

Κριτήρια επάρκειας γραμματικής

Παρατηρητική επάρκεια

Περιγραφική επάρκεια

Ερμηνευτική επάρκεια

Σύνταξη

Οι φράσεις κατασκευάζονται με τον συνδυασμό λεξικών και φραστικών κατηγοριών.

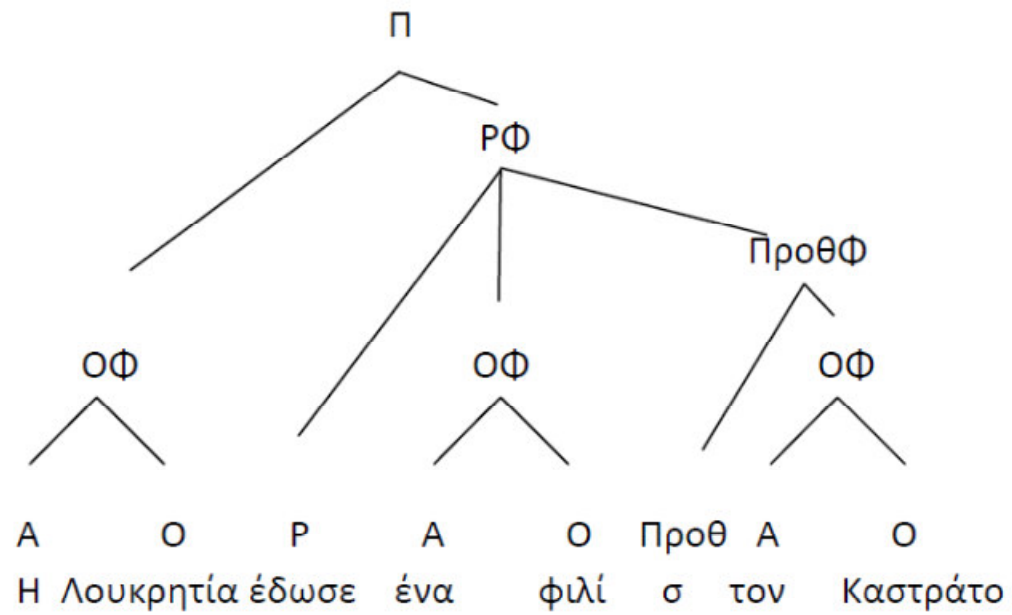
Διαγνωστικά κριτήρια για τον χωρισμό της πρότασης σε φράσεις:

- A) Μετακίνηση
- B) Ερώτηση-Απάντηση
- Γ) Αντικατάσταση
- Δ) Παρατακτική σύνδεση

Η αναπαράσταση της φραστικής δομής μίας πρότασης γίνεται με τη βοήθεια του φραστικού δείκτη (δενδροδιαγράμματος)

Σύνταξη

Σύνταξη

Βασικές έννοιες

- Φραστική δομή
- Διαγραμματικότητα
- Δομική αμφισημία
- Γραμματικότητα/αντιγραμματικότητα
- Κόμβος
- Ενδοκεντρικότητα
- Ιεραρχική δομή

Ο μεγάλος αμερικανός γλωσσολόγος Noam Chomsky, οι μελέτες και η θεωρία του οποίου (γενετική γραμματική) επηρέασαν και καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό τη μορφή της σύγχρονης θεωρητικής γλωσσολογίας και (ειδικότερα) της σύνταξης